உவமானசங்கிரகம்,

இரத்தினச் சுருக்கம்,

மூலமும் உரையும்.

ரிப்பன் பிரஸ், சென்னை.] [விலை அணா 4.

உ

கணபதி துணை.

உவமான சங்கிரகமும், இரத்தினச் சுருக்கமும்,

காஞ்சீபுரநிவாஸி
வித்வசிரேஷ்டராகிய
ஸ்ரீமாந் - இராமயோகிகள் அவர்களால்
இயற்றப்பெற்ற
உரையுடன்.

மதராஸ் ரிப்பன் அச்சியந்திரசாலை,
87, தம்புசெட்டி வீதி, சென்னை.

1914

விலை அணா 4.

உ

கணபதி துணை.

உவமானசங்கிரகம்

மூலமும் உரையும்.

காப்பு.

நேரிசை வெண்பா.

வேதத் தமிழ்மாறன் வெற்பனையார் கேசாதி
பாதத் துவமானப் பண்பெல்லாந் — தாதின்
முருகூர் மலர்க்குழலாய் மூதுரையாற் சொல்வன்
குருகூ ரனைத்தொழுது கொண்டு.

(பதவுரை.) தாதில்-மகரந்தத்தில், முருகு-மணமானது, ஊர் - பரவி வீசுகிற, மலர் - மலர்மாலையைச் சூடின, குழலாய் - கூந்தலுடைய மாதே! குருகூரனை-திருக்குருகூரில் அவதரித்தருளின சடகோபனை, தொழுதுகொண்டு - வணங்கிக்கொண்டு, வேதத் தமிழ் - வேதப்பொருளமைந்த தமிழ் வேதத்தைத் திருவாய்மலர்ந்தருளின, மாறன்-சடகோபனது, வெற்பு அனையார் - மலையை நிகர்ப்பவராகிய மாதரது, கேசாதி பாதத்து - கேசாதிபாதமாயுள்ள அவயவங்களின், உவமானப் பண்பு எல்லாம் - உவமானப்பொருள்களெல்லாவற்றையும், மூதுரையால் - தொல்லாசிரியர் சொன்ன சொல்முறையாகவே, சொல்வன் - சொல்லலாயினேன், எ-று.

(விசேடவுரை.) வேதத் தமிழ் - வேதார்த்தத்தைத் தன்னுளடக்கிக்கொண்டிருக்கிற தமிழ். சொற்களை முன்பின்னாக மாற்

றித் தமிழ் வேதம் என்றுரைப்பினு மமையும். தமிழ் வேதம்-திருவாய்மொழி மாறன்-ப்ரக்ருதிக்கு மாறுபட்டவன் (ப்ராக்ருதியை வென்றவன்). சடகோபன் - சடவாயுவை நிராகரித்தவன் (சடவாயுவை வென்றவன்). வேதத் தமிழ் மாறன் வெற்பு தன்னைத் தரிசித்தோரெல்லார்க்கும் அவாது மநோரதங்கள் யாவையும் தருதல்போல, தம்மைக் காண்போரெல்லார்க்கும் பேரின்பந் தருதலால், 'வேதத் தமிழ் மாறன் வெற்பனையார்' என்றார். கேசாதிபாதம் - கூந்தல்முதல் பாதமீறாயுள்ள அவயவங்கள். உவமானம் - உவமை (ஒப்பு). வேதத் தமிழ் மாறன் வெற்பனையார் கேசாதிபாதத் துவமானப் பண்பெல்லாம் கேட்டற் குரிமைதோன்ற, 'தாதின், முருகூர் மலர்க்குழலாய்' என மகடூஉ முன்னிலையாற் கூறினார். சொல்வன் என்றமையால் நீ கேட்கக்கடவை யென்பது எஞ்சி நின்றது.

கூந்தற்கும், நெற்றிக்கும்.

கொண்டலுங்கூந் தற்பனையுங் கொன்றைக்கா யும்மிருளுந்
தண்டலையுங் கார்மணலுஞ் சைவலமும்—வண்டினமுந்
தண்குழலை யொப்பாந் தனிவா ணுதற்குநிகர்
வெண்பிறையுஞ் செஞ்சிலையு மே.

(ப-ரை.) கொண்டலும் - மேகமும், கூந்தற்பனையும் - கூந்தற்பனங்காய்க் குலையும், கொன்றைக்காயும் - கொன்றைக்காயும், இருளும் - இருட்டும், தண்டலையும் - சோலையும், கார் மணலும்-கருமணலும், சைவலமும்-கொடிப்பாசியும், வண்டு இனமும்-வண்டுக் கூட்டமும், தண் குழலை ஒப்பு ஆம்-குளிர்ந்த கூந்தலுக்கு நிகராகும்; வெண்பிறையும் - வெள்ளிய பிறையும், செஞ்சிலையும் - செவ்விய வில்லும், தனி - ஒப்பற்ற, வாள் - ஒளியையுடைய, நுதற்கு-நெற்றிக்கு, நிகர் - நிகர்வனவாகிய பொருள்களாம், எ-று.

(வி-ரை.) கொண்டல் என வாளா கூறினாரேனும் கூந்தலை நிகர்க்க வேண்டுதலால் கார்மேகம் என்றுரைத்துக்கொள்க. வெண் பிறை யென்றது பூர்வபக்ஷத்து அஷ்டமி சந்திரனை. சைவலம் - வட சொல். இயற்கையாய் நெய்ததும் நெய் பூசப்பட்டும் இருத்தலால் கூந் தலைத் 'தண்குழல்' என்றார். (க)

புருவத்திற்கும், கண்ணிற்கும்.

மேவிற் புருவம் விழிக்குவண்டுந் தாமரையுங்
காவியுங் கூற்றம்புங் கருவிளையு—மாவடுவும்
வேலுங் கடலும் விடமுமமுதும் வாளுஞ்
சேலும் பிணையுமிணை செப்பு.

(ப-ரை.) மே - மேன்மையாகிய, வில் - வில்லானது, புருவம்- புருவத்துக்கு நிகராகும்; வண்டும் - கருவண்டும், தாமரையும்-தாமரை மலரின் இதழும், காவியும் - கருங்குவளை மலரின் இதழும், கூற்று அம்பும் - இயமனது அஸ்திரமும், கருவிளையும் - காக்கணம்பூவும், மாவடுவும் - மாம்பிஞ்சும், வேலும் - வேலாயுதமும், கடலும் - சமுத் திரமும், விடமும் - நஞ்சும், அமுதும்-அமிர்தமும், வாளும் - வாளா யுதமும், சேலும் - சேல்மீனும், பிணையும் - பெண்மானும், விழி க்கு - கண்ணுக்கு, இணை - ஒப்புப்பொருள்களாக, செப்பு - சொல்லு, எ - று.

(வி-ரை.) கூற்றம்பும் என்பதனை நீற்றும்மையைப் பிரித்துக் கூற்றோடுங் கூட்டி யமனும் அம்பும் என்றுரைத்தலுமாம். மாவடு என்றது மாம்பிஞ்சின் பிளவை; இது "மாவடு வகிரன்ன கண்ணி பங்கா" என்றற்றொடக்கத் தான்றோர் திருவாக்குக்களால் விளங் கும். (உ)

முகத்திற்கும், காதிற்கும், கபோலத்திற்கும், மூக்கிற்கும்.

செப்புமுகங் கமலங் திங்கள்கா திற்குவள்ளை
யொப்பரிய கத்தரிகை யூசலா—மப்புநிலை
கண்ணாடி சாணை கபோலங் குமிழ்சாதி
யெண்ணாசி கைக்குவமை யே.

(ப-ரை.) முகம் - முகத்தை, கமலம் - தாமரைமலராகவும், திங்கள் - பூர்ணசந்த்ரனாகவும், செப்பு - சொல்லு; காதிற்கு - செவிக்கு, வள்ளை - வள்ளைத்தண்டும், ஒப்பு அரிய - ஒப்பற்ற, கத்தரிகை-கத்தரிகையும், ஊசல் - ஊசலும், ஆம் - உவமைப் பொருள்களாம்; அப்புநிலை - நீர்நிலையும், கண்ணாடி - கண்ணாடியும், சாணை - சாணைக்கல்லும், கபோலம் - கபோலத்திற்கு உவமைப்பொருளாம்; குமிழ்-குமிழம்பூவும், சாதி - சாதிமல்லிகைப்பூவும், எள்-எட்பூவும், நாசிகைக்கு-மூக்கிற்கு, உவமை - உவமைப்பொருள்களாம், எ-று.

(வி-ரை) முகத்திற்குவமை கூறலால் திங்கள் பூர்ணசந்த்ரனைக் குறித்தது. வள்ளை - வள்ளைத்தண்டு; இது, "உள்ளுங் குரும்பி பொழுகுங் காதை, வள்ளைத் தண்டின் வளமென வாழ்த்தியும்" என்றும் பட்டணத்தடிகள் திருவாக்கினால் விசதமாம். நீர்நிலை - நிறைநீருள்ள குளம். கபோலம் - கன்னம். நாசிகை-நாஸிகா என்னும் வடசொற்றிரிபு. (௩)

இதழ்க்கும், வாய்க்கும், பல்லிற்கும், கழுத்திற்கும்.

ஏய்கிடை கோபங் துப்பிலவு முருக்கிதழாம்
வாய்குமுதம் வீழிதொண்டை வாரிசமாம்—தோய்கழுமுண்

முத்துத் தளவ முருந்தெயிறாங் கந்தரத்தை
நத்துக் கமுகெனவே நாட்டு.

(ப - ரை.) எய் - பொருந்திய, கிடை - நெட்டியும், கோபம் - இந்த்ரகோபப்பூச்சியும், துப்பு-பவளமும், இலவு - இலவம்பூவும், முருக்கு - செம்முருக்கம்பூவும், இதழ் ஆம் - அதரத்திற்கு உவமைப் பொருள்களாம்; குமுதம் - செவ்வல்லிமலரும், வீழி-வீழிக்கனியும், தொண்டை-கோவைக்கனியும், வாரிசம்-தாமரைமலரும், வாய் ஆம்- வாய்க்கு உவமைப்பொருள்களாம்; தோய் கழுமுள்-வடித்த சூலமும், முத்து - முத்தும், தவளம்-முல்லையரும்பும், முருந்து - மயிலிறகின் அடியும், எயிறு ஆம்-பல்லிற்கு உவமைப்பொருள்களாம்; கந்தரத்தை- கழுத்திற்கு, நத்து கமுகு என - சங்கும் கமுகமரமும் உவமைப் பொருள்களாமென்று, நாட்டு - நிலைபெறுத்து, எ-று.

(வி-ரை.) நெட்டி - தக்கை. இந்த்ரகோபம்-பட்டுப்பூச்சி. வாரிசம் - வாரிஜம் என்னும் வடசொற்றிரிபு; இதற்கு நீரிற் பிறப்ப தென்பது பொருள். கந்தரம் - வடசொற்றிரிபு; இதற்கு சிரசைத் தாங்கிக்கொண்டிருப்பது என்பது பொருள். (௬)

மொழிக்கு.

நாட்டுங் கதலி நடுக்கரும்பு மாவருக்கை
காட்டுங் குயில்கிள்ளை கற்கண்டு—வேட்டருந்துஞ்
சீனி சருக்கரைசெந் தேனமுதம் பால்குழல்யா
மானபுகி ழுன்குமொழிக் காம்.

கரும்பு - நடுக்கரும்பும், மா-மா... ...படுகிற வாழைக்கனியும், நடுக் காட்டும் குயில் - குரல் தோற்றுவிக்கிற குயிலோசையும், ...யும், மொழியும், கற்கண்டு - கற்கண்டும், வேட்டு அருந்தும் - விரும்பி

யுண்பதற்குரிய, சீனிசருக்கரை - சீனிசர்க்கரையும், செந்தேன்-செந்தேனும், அமுதம் - அமிர்தமும், பால் - பாலும், குழல் - புல்லாங்குழலோசையும், யாழ் - யாழோசையும், ஆன-ஆகிய, பதினொன்கும் - பதினொன்கு பொருள்களும், மொழிக்கு - சொல்லுக்கு, ஆம் - உவமைப் பொருள்களாம், எ-று.

(வி-ரை.) வித்திப்பயிர்செய்வ தன்றென்றற்கு 'நாட்டுங்கதலி' என்றார். கரும்பி னடுவிடம் சுவை மிகுதியுடைத் தென்றற்கு 'நடுக்கரும்பு' என்றார். அமுதம்-அம்ருதம் என்னும் வடசொற்றிரிபு; இத ற்கு மரணத்தைத் தவிர்ப்பது என்பது பொருள். (௫)

தோளிற்கும், முன்கைக்கும், அங்கைக்கும், கைவிரற்கும், கைந்நகத்திற்கும்.

காம்புகழை தோளிணைமுன் கைமகர யாழாகுந்
தேம்பதும மாந்தளிர்பூஞ் செங்காந்தள் — யாம்புகல்வோ
மங்கை விரல்கெளிறு மவ்விரலின் கூருகிர்க்குப்
பைங்கிளிமூக் கென்றுவமிப் பாம்.

(ப-ரை.) காம்பு-மூங்கிலும், கழை-கரும்பும், தோள் இணை-இரண்டு தோள்களுக்கு உவமைப்பொருள்களாம்; முன் கை - முன்னங்கைக்கு, மகரயாழ் - மகரவீணை, ஆகும் - உவமைப்பொருளாம்; அங்கை - அங்கைக்கு, தேம் பதுமம் - மணமுள்ள தாமரைமலரும், மாந்தளிர் - மாந்தளிரும், செங்காந்தள்பூ - செங்காந்தட்பூவும் நிகராமென்று, யாம் புகல்வோம்-யாம் கூறுவோம்; விரல் - கைவிரலுக்கு, கெளிறு - கெளிற்றுமீன், ஆம் - உவமைப்[illegible]தற்கு, பைங் அந்த விரலின் [illegible]சைக்கிளியின் மூக்கென்று, உவமிப்பாம் - உவமை கூறுவோம், எ-று,

(வி-ரை.) அங்கை - அகங்கை (உள்ளங்கை). உகிர்-நகம். (௬)

கொங்கைக்கும், அக்கொங்கைக்கண்ணிற்கும்,
உதரத்திற்கும், உந்திக்கும், மடிப்பிற்கும்.

பாங்கரும்பு சூதுகிண்ணம் பைங்குரும்பை செப்புமுடி
கோங்கரும்பு தாளங் குமிழிசிமிழ்—பூங்கமலம்
பம்பாம் வெற்பிளநீர் பந்துசகோ ரங்கலசங்
கும்பமருப் பியானை குடம்.

(ப - ரை.) பாங்கு அரும்பு சூது - அழகுண்டாகிய சொக்கட்டான் காய், கிண்ணம் - வட்டில், பை குரும்பை - பசிய குரும்பை, செப்பு - செப்பு, முடி - கிரீடம், கோங்கு அரும்பு - கோங்கமொட்டு, தாளம் - கைத்தாளம், குமிழி - நீர்க்குமிழி, சிமிழ் - பரணை, பூங்கமலம் - அழகாகிய தாமரை யரும்பு, பம்பரம்—, வெற்பு - மலை, இளநீர்—, பந்து—, சகோரம் - சகோரப்புள், கலசம் - கலயம், கும்பம் - யானை மத்தகம், யானை மருப்பு - யானைக்கொம்பு, குடம்—, எ-று.

குடமுதனாலைந்துமணிக் கொங்கைகண் ணீலம்
வடமுதா முந்தி மகிழம்பூ—படர்சுழியா
றேறும் படியு மெறிநீர்த் தடந்திரையுங்
கூறும் மடி படிப்புக் கொள்.

(ப-ரை) குடமுதல் - குடமுதலாகிய, நாலைந்து - இருபதும், மணி - அழகிய, கொங்கை - தனத்திற்கு உவமைப்பொருள்களாம்; கண்-கொங்கைக் கண்ணிற்கு, நீலம் - நீலமணி உவமைப்பொருளாம்; உதரம் - வயிற்றுக்கு, வடம் - ஆலிலை உவமைப்பொருளாம்; உந்தி-நாபிக்கு, மகிழம்பூ-மகிழம்பூவும், படர்சுழி-பரந்த நீர்ச்சுழியும், ஆம்-உவமைப்பொருள்களாம்; ஏறும்படியும் - ஏறுதற்குரியபடியும், நீர் - நீரிலுண்டாகி, எறி - வீசுகிற, தடம் திரையும் - பெரிய அலையும்,

கூறும் - சொல்லப்படுகிற, படி மடிப்பு - படிந்த மடிப்புக்கு, கொள் - உவமைப்பொருள்களாகக் கொள்ளக்கடவை, எ-று.

(வி - ரை.) சூதாடு கருவி - சொக்கட்டான்காய். குரும்பை - தென்னம்பிஞ்சு. நாபி - கொப்பூழ். (அ)

உரோமக்கோடிக்கு.

கொண்டவுரோ மக்கொடிக்கே யெறும்பொ ழுக்கும்
வண்டொழுக்குங் காஞ்சி மணிச்சுடருங்—கண்டகர்காற்
சங்கிலியும் வேழத் தறியுஞ் சலாகையுநீள்
பங்கயத்தி னாளமும்வைப் பார்.

(ப - ரை.) கொண்ட - அடைந்திருக்கிற, உரோமக்கொடிக்கு - ரோமரேகைக்கு, எறும்பு ஒழுக்கும் - எறும்பின் தொடரும், வண்டு ஒழுக்கும் - வண்டின் தொடரும், காஞ்சிமணி சுடரும் - காஞ்சிமணியின் ஒளியும், கண்டகர் - துஷ்டரது, கால் - காலிற் பூட்டப்பட்ட, சங்கிலியும் - விலங்கும், வேழம் தறியும் - யானையின் கட்டுத்தறியும், சலாகை - இருப்புச்சலாகையும், நீள் - நீண்ட, பங்கயத்தின் நாளமும் - தாமரைத்தண்டும், (ஆகிய இவற்றை) வைப்பார் - உவமைப் பொருள்களாக வைத்துச் சொல்லுவர் (புலவர்), எ-று.

(வி - ரை.) காஞ்சி-மாதரிடையணியிலொன்று; இது மணியினாற் செய்யப்படுவது. தறி - கட்டுக்கம்பம். சலாகை - இரும்புக் கட்டி. பங்கயம் - பங்கஜம் என்னும் வடசொற்றிரிபு; இதற்கு, சேற்றிற் பிறப்பதென்பது பொருள்; பங்கம்-சேறு, ஜம்-பிறப்பது.

இடைக்கு.

பாரி லிடைக்கரவும் பைங்கொடியும் பூங்கொம்பு
மார னுடம்பும் வகிரிழையு—நேர்கைப்

பிடியளவுந் தேய்ந்த பிறைக்கொழுந்து மின்னுந்
துடியளவுங் கோளரியுஞ் சொல்.

(ப - ரை.) பாரில்-உலகத்தில், இடைக்கு-இடுப்புக்கு, அரவும்-பாம்பும், பைங்கொடியும் - பச்சைக்கொடியும், பூங்கொம்பும் - பூங்கொடியும், மாரன் உடம்பும் - மன்மதனது உருவமும், வகிர் இழையும்-பிளந்தநூலிழையும், நேர் - நேராகிய, கைப்பிடி அளவும் - கைப்பிடியினளவும், தேய்ந்த - குறைந்த, பிறைக்கொழுந்தும் - இளம்பிறையும், மின்னும் - மின்கொடியும், துடி அளவும் - உடுக்கையினளவும், கோள்-துன்பஞ்செய்தற்குரிய, அரியும்-சிங்கமும், (ஆகிய இவற்றை) சொல் - உவமைப்பொருள்களாகச் சொல், எ-று.

(வி - ரை) மாரனுடம்பு - அருவம் (உருவமின்மை). அரி - சிங்கம். (௧௦)

அல்குற்கும், பெண்குறிக்கும்.

* சொல்லிய வல்குற் சுணையோ டரசிலையுஞ்
சில்லியும் பொற்கொடிஞ்சித் தேர்த்தட்டும்—வல்லரவு
மண்குறிக்குஞ் சிற்றால வட்டமும் பட்டமுமாம்
பெண்குறிக்கு மான்குளம்பைப் பேணு. (௧௧)

தொடைக்கும், முழங்காலிற்கும், கணைக்காலிற்கும்.

பேணுங் கதலி பிடிக்களிற்றின் கைக்குறங்காம்
பூணு முழந் தாளலவன் போலுமே—வேணுவுடன்
சோகமுறு மம்புபெய் தூணியும் வாற்கன் றுங்
காகளமும் போன்றகணைக் கால்.

* இப்பாடல் ஸ்திரீ வருணனையாயிருப்பதால் இதற்கு உரை எழுதப்படவில்லை.

(ப - ரை.) பேணும் - விரும்பப்படுகிற, கதலி - வாழைத்தண்டு, பிடிக்களிற்றின் கை - பெண்யானையின் துதிக்கை, (ஆகிய இரண்டும்) குறங்கு ஆம் - தொடைக்கு உவமைப்பொருள்களாம்; பூணும் - உடைத்தாயிருக்கிற, முழந்தாள் - முழங்காலுக்கு, அலவன் - நண்டானது, போலும்-உவமைப்பொருளாம்; கணைக்கால் - கணைக்காலிற்கு, வேணுவுடன் - மூங்கிலோடு, சோகம் - துன்பத்தை, உறும்-மிகுவிக்கிற, அம்புபெய் தூணியும் - அம்புப்புட்டிலும், வரால் கன்றும் - இளவரால் மீனும், காகளமும்-ஊதுகொம்பும், (ஆகிய இவையாவும்) போன்ற - ஒத்திருப்பனவாகிய உவமைப்பொருள்களாம், எ-று. ()

பரட்டிற்கும், குதிக்கும், புறவடிக்கும், கால்விரற்கும்.

காலிற் பரடிரண்டுங் கைத்தரா சொக்குமிரு
காலிற் குதிமதிக்குங் கந்துகமா — நூலெழுது
புத்தக மாமை புறவடியொப் பாந்திரண்ட
வித்துருமம் போலும் விரல்.

(ப - ரை.) கைத்தராசு-சிறுதராசானது, காலில் - காலிலுள்ள, பரடு இரண்டும் - இரண்டு பரடுகளையும், ஒக்கும் - நிகர்க்கும்; இரு காலில் குதி - இரண்டு கால்களிலுள்ள குதிகளை, மதிக்கும் - மதிக்கப்படுகிற, கந்துகம் - பந்தானது, ஆம் - நிகர்த்திருக்கும்; புறவடி - புறவடிக்கு, நூல் எழுது - நூல்கள் எழுதத்தகுந்த, புத்தகம்-புத்தகமும், ஆமை - ஆமையும், ஒப்பு ஆம் - நிகராகும்; விரல் - கால்விரல்களை, திரண்ட - திரட்சியாகிய, வித்துருமம்போலும் - பவளமானது ஒத்திருக்கும், எ - று.

(வி-ரை.) கைத்தராசு என்பதில், கை சிறுமைப்பண்பு குறித்த சொல்; இது, "அலர்கதிர் ஞாயிற்றைக் கைக்குடையுங் காக்கும்"

என்னும் சான்றோ ரிலக்கியத்தால் இனிது விளங்கும். வித்துருமம் - வித்ருமம் என்னும் வடசொற்றிரிபு. (கரு)

காலினகத்திற்கும், காலிற்கும்.

விரற்பவளங் கூருகிர்க்கு வெண்பிறையு முத்து
நிரைக்கழுநீர்ச் செவ்விதழு நேராம்—பரப்பியல்கா
லஞ்சநறுந் தூவி யனிச்சமசோ கங்கமலம்
பஞ்சிலவு மாந்தளிரொப் பாம்.

(ப - ரை.) வெள் பிறையும் - வெண்மையாகிய பிறைமதியும், முத்தும்—, நிரை-வரிசையாகிய, கழுநீர் - கழுநீர்மலரின், செவ்விதழும்-செவந்த இதழும், பவளம் விரல்-பவளம்போலும் விரலினுள்ள, கூர் உகிர்க்கு - கூர்மையாகிய நகத்திற்கு, நேர் ஆம்-நிகராகும்; அஞ்சம் - அன்னப்பறவையின், நறு தூவி - அழகாகிய மயிரும், அனிச்சம்-அனிச்சம்பூவும், அசோகம் - அசோகம்பூவும், கமலம்-தாமரைமலரும், பஞ்சு-செம்பஞ்சும், இலவு - இலவம்பூவும், மாந்தளிர் மாந்தளிரும், பரப்பு இயல் கால் - விரிவாகிய காலினை, ஒப்பு ஆம்-நிகர்க்கும் பொருள்களாம், எ-று.

(வி-ரை.) முத்து-முக்தம் என்னும் வடசொற்றி... அஞ்சம்-...-வடமொழித்தத்ச
ஹம்ஸம் என்னும் வடசொற்றிரிபு; அனப்பது பொருள். (கசு)
மம்; இதற்கு, நீரை அ...

நடைக்கும், சாயற்கும், மேனிக்கும், தேமலுக்கும்.

பாயற் பிடிவேழம் பைந்தூவி யன்னநடை
சாயற்கு மின்னமுதந் தான்மயிலாஞ்—சேயிழையாய்
மாந்தளிர்பூஞ் சண்பகப்பூ மாமேனி யம்மேனி
பூந்திதலை வேங்கைபசும் பொன்.

(ப-ரை.) சேயிழையாய் - மாதே! பாயல் - பாய்ந்து செல்லுகிற, பிடி வேழம் - பெண்யானையும், பைந் தூவி - பசுமையாகிய மயிரை யுடைய, அன்னம் - அன்னப்பறவையும், நடை - நடைக்கு உவமைப் பொருள்களாம்; இன் அமுதம் - இனிய அமிர்தமும், மயில்-மயிலும், சாயற்கு ஆம் - சாயற்கு நிகராகும்; மாந்தளிர் - மாந்தளிரும், பூ - அழகாகிய, சண்பகப்பூ - சண்பகப்பூவும், மா மேனி - அழகாகிய சரீரத்துக்கு உவமைப்பொருள்களாம்; வேங்கை-வேங்கைப்பூவும், பசும் பொன் - பசும்பொன்னும், அ - அந்த, மேனி - சரீரத்திற் படர்ந் திருக்கிற, பூ - அழகாகிய, திதலை - தேமலுக்கு நிகராகும், எ-று.

(வி-ரை.) சண்பகம் - சம்பகம் என்னும் வடசொற்றிரிபு. சேயிழை - அன்மொழித்தொகை; இதற்கு செவ்விய தொழில் முற்றிய ஆபரண மணிந்த மாதே யென்பது பொருள். (கரு)

உவமானசங்கிரகம் மூலமும் உரையும்

முற்றுப்பெற்றது.

உ

கணபதி துணை.

இரத்தினச்சுருக்கம்.

மூலமும் உரையும்.

பிறிவாற்றாமைக்குரிய குறிகள்.

கட்டளைக்கலித்துறை.

சோருந் துகிலும் வளைகலை நாணுந் துணிந்துமட
லூருந் தொழிலு மொளிகூர் பசலையு மோடரிக்கண்
ணீருங் கிழியும் பருமணற் கூடலு நின்றாற்று
மூருந் தனியு மறைபோன நெஞ்சமு முண்டென்பரே.

(பதவுரை.) சோரும் துகிலும் - நழுவின ஆடையும், வளை - வளையலோடு, கலை நாணும் - நீங்கின நாணமும், துணிந்து - மனவுறுதிகொண்டு, மடல் ஊரும் தொழிலும் - மடலூரும் வேலையும், ஒளி கூர் பசலையும் - ஒளி மிகுந்த பசப்பும், ஓடு அரி கண்ணீரும் - படர்ந்த அரிகளையுடைய கண்ணின் நீரும், கிழியும் - கிழியெழுதலும், பரு மணல் கூடலும் - பெரிய மணற்சுழிகளும், நின்று ஆற்றும் ஊரும் - நின்று ஆற்றுகின்ற ஊரும், தனியும் - தனிமையும், அறைபோன நெஞ்சமும் - உள்ளறுக்கப்பட்ட மனமும், உண்டு என்பர் - உண்டென்று சொல்லுவர் (அறிஞர்), என்றவாறு.

(விசேடவுரை.) பசப்பு - நிறவேறுபாடு, இதனை மாமையென்றுங் கூறுவர்; வடநூலார் வைவர்ண்யம் என்பர். ஆற்றல் - அலர்

ஆற்றல். உண்டென்பர் என்னும் பயனிலைக்கேற்ற எழுவாயாகிய அறிஞர் என்பது வருவித்துரைக்கப்பட்டது. (௧)

உண்ணாத வள்ளத் தமுதமு மூசலுங் கந்துகமு
நண்ணா வியல்பு நடுக்கமுஞ் சோபமு நாள்பலவு
மண்ணாத மேனியும் வாரா வுறக்கமு மாசுடையும்
புண்ணான நெஞ்சம் புகைதா ழுயிர்ப்பும் பொரிமுத்துமே.

(ப - ரை.) வள்ளத்து அமுதமும் - வட்டிலிலுள்ள பாலையும், உண்ணாத - குடிக்காத, ஊசலும் - ஊசலாட்டத்தையும், கந்துகமும் - பந்தாட்டத்தையும், நண்ணா - விரும்பாத, இயல்பும் - இயற்கையும், நடுக்கமும் - நடுங்குதலும், சோபமும் - ஆயாசமும், நாள் பலவும் மண்ணாத மேனியும் - பலநாளளவும் கழுவாத உடம்பும், வாரா உறக்கமும் - நித்திரையில்லாமையும், மாசு உடையும் - அழுக்குத்துணியும், புண் ஆன நெஞ்சம் - புண்பட்ட மனமும், புகை தாழ் உயிர்ப்பும் - புகைந்தெழுகிற நெட்டுயிர்ப்பும், பொரி முத்தும் - பொரிந்த முத்தும் (உண்டென்று சொல்லுவர் அறிஞர்), எ-று.

(வி-ரை.) வள்ளம் - கிண்ணம். கந்துகம் - பந்து. நெட்டுயிர்ப்பு - பெருமூச்சு. பொரிதல் - வெடித்தல். (௨)

பகை.

முத்துங் களபமுந் தண்பனி நீரு முயங்குமலர்த்
தொத்துங் குளிரியுந் தூய்மலர்ப் பாயலுஞ் சூழ்ந்துபுறங்
கத்துங் கடலுங் கதலியு மாவியுங் கங்குலுமிப்
பத்தும் பெரும்பகை யாய்விட்ட வாமொரு பைந்தொடிக்கே.

(ப-ரை.) முத்தும் —, களபமும் - கலவைச்சந்தனமும், தண் பனி நீரும் - குளிர்ந்த பனிநீரும், முயங்கும் - முயக்கத்துக்குரிய, மலர்த்

நேத்திரம் - புத்திரர்க்கும், துணியும் - உடையும், தூ மலர்ப்பாய லும் - பரிசுத்தமான புட்பசயனமும், புகழ் முத்து சத்தம் கடலுக் - பாத்திர விளக்க இரைகின்ற சமுத்திரமும், சதலியம் - வாழைத் தருக்கும், ஆலியும் - சித்திரமிடும், சத்துவம் - இரத்தினமும், (ஆகிய) இவ்விரு, பத்தும் - பத்துப் பொருள்களும், ஒரு பைந்தொடிக் க்கு - ஒரு பெண்ணுக்கு, பெருப்பகை ஆய்விட்ட ஆம் - பெரிய விரோதிகளாய்விட்டனவாம், எ-று.

(வி - ரை.) தட்டை - கவண்சாற்புடைப்பு. பைந்தொடி - பசும் பொன்வளையலணிந்த மாது; இதனை அன்மொழித்தொகை யென் பர். (௭)

நீக்கல்.

நேரிசைவெண்பா.

தொடியும் பலகலனுந் தூய்கச்ச முத்தங்
கடியமந்தா ருப்புனையாள் கால — விடமனைய
செவ்விழிக்கு மையுந் திலகநுதற் குங்குறியாள்
சாலமுடி யாளளகந் தான்.

(ப-ரை.) தொடியும் - வளையலும், பலகலனும் - பல ஆபரணங் களும், தூ கச்சம் - பரிசுத்தமான கச்சும், முத்தம் - முத்தும், கடிமந் தாரும் - வாசனை வீசுகின்ற மலர்மாலையும், புனையாள் - தரிக்கமாட் டாள்; விடம் அனைய - நஞ்சுபோன்ற, செவ்விழிக்கு - சேல்போலும் கண்ணுக்கு, மையும் - அஞ்சனமும், நுதற்கு - நெற்றிக்கு, திலகம் - பொட்டும், குறியாள் - எழுதமாட்டாள்; அளகம் - கூந்தலும், சால - மிகுதியாய், முடியாள் - முடிக்கமாட்டாள், எ-று.

(வி-ரை) கச்சு-முலைமூடக மறைக்கும்படி புனைக்கும் சிறு சட் கம். குறித்தல் - எழுதல். அளகம் - வடசொல். (௮)

தூற்றல். உண்டென்பர் என்னும் பயனிலைக்கேற்ற எழுவாயாகிய அறிஞர் என்பது வருவித்துரைக்கப்பட்டது. (க)

உண்ணாது வள்ளத் தமுதமு மூசலுங் கந்துகமு
நண்ணா வியல்பு நடுக்கமுஞ் சோபமு நாள்பலவு
மண்ணாத மேனியுங் வாரா வுறக்கமு மாசுடையும்
புண்ணான நெஞ்சம் புகைதா ழுயிர்ப்பும் பொரிமுத்துமே.

(ப - ரை.) வள்ளத்து அமுதமும் - வட்டிலிலுள்ள பாலையும், உண்ணாது - குடிக்காது, ஊசலும்-ஊசலாட்டத்தையும், கந்துகமும் - பந்தாட்டத்தையும், நண்ணா - விரும்பாத, இயல்பும் - இயற்கையும், நடுக்கமும் - நடுங்குதலும், சோபமும் - ஆயாசமும், நாள் பலவும் மண்ணாத மேனியும்-பலநாளளவும் கழுவாத உடம்பும், வாரா உறக்கமும்-நித்திரையில்லாமையும், மாசு உடையும் - அழுக்குத்துணியும், புண் ஆன நெஞ்சம் - புண்பட்ட மனமும், புகை தாழ் உயிர்ப்பும் - புகைந் தெழுகிற நெட்டுயிர்ப்பும், பொரி முத்தும்-பொரிந்த முத்தும் (உண்டென்று சொல்லுவர் அறிஞர்), எ-று.

(வி-ரை.) வள்ளம் - கிண்ணம். கந்துகம் - பந்து. நெட்டுயிர்ப்பு- பெருமூச்சு. பொரிதல் - வெடித்தல். (உ)

பகை.

மூத்துங் களபமுந் தண்பனி நீரு முயங்குமலர்த்
தொத்துங் குளிரியுந் தூய்மலர்ப் பாயலுஞ் சூழ்ந்துபுறங்
கத்துங் கடலுங் கதலியு மாவியுங் கங்குலுமிப்
பத்தும் பெரும்பகை யாய்விட்ட வாமொரு பைந்தொடிக்கே.

(ப-ரை.) முத்தும்—, களபமும்-கலவைச்சந்தனமும், தண் பனிநீரும் - குளிர்ந்த பனிநீரும், முயங்கும் - முயக்கத்துக்குரிய, மலர்த்

தொத்தும் - பூந்தொத்தும், குளிரியும் - தட்டையும், தூ மலர்ப்பாயலும் - பரிசுத்தமான புஷ்பசயநமும், புறம் சூழ்ந்து கத்தும் கடலும் - புறத்தே வளைந்து இரைகின்ற சமுத்திரமும், கதலியும் - வாழைக்குருந்தும், ஆலியும் - நீர்த்துளியும், கங்குலும் - இராக்காலமும், (ஆகிய) இ-இந்த, பத்தும் - பத்துப் பொருள்களும், ஒரு பைந்தொடிக்கு - ஒரு பெண்ணுக்கு, பெரும்பகை ஆய்விட்ட ஆம் - பெரிய விரோதிகளாய்விட்டனவாம், எ-று.

(வி - ரை.) தட்டை - கவண்கற்புடைப்பு. பைந்தொடி - பசும்பொன்வளையலணிந்த மாது; இதனை அன்மொழித்தொகை யென்பர். (௩)

நீக்கல்.

நேரிசைவெண்பா.

தொடியும் பலகலனுந் தூய்கச்சு முத்துங்
கடிகமழ்தா ரும்புனையாள் கால—விடமனைய
சேல்விழிக்கு மையுந் திலகநுதற் குங்குறியாள்
சாலமுடி யாளளகந் தான்.

(ப-ரை.) தொடியும் - வளையலும், பலகலனும்-பல ஆபரணங்களும், தூ கச்சும்-பரிசுத்தமான கச்சும், முத்தும் - முத்தும், கடி கமழ் தாரும் - வாசனை வீசுகின்ற மலர்மாலையும், புனையாள் - தரிக்கமாட்டாள்; விடம் அனைய - நஞ்சுபோன்ற, சேல்விழிக்கு - சேல்போலும் கண்ணுக்கு, மையும் - அஞ்சனமும், நுதற்கு - நெற்றிக்கு, திலகம் - பொட்டும், குறியாள் - எழுதமாட்டாள்; அளகம் - கூந்தலும், சால - மிகுதியாய், முடியாள் - முடிக்கமாட்டாள், எ-று.

(வி-ரை) கச்சு-முலைமுக மறைக்கும்படி யுடுத்தும் சிறு சஞ்சுகம் குறித்தல் - எழுதுதல். அளகம் - வடசொல். (௪)

தானே கழங்கமனை தண்சுனைநீ ராடாள்
கானே ரிசைபயிலாள் கைக்கிளியு—மானினமும்
பூவையையும் போற்ருள் பொருந்தவே பாங்கியருக்
கேவல்புரி யாள்களிப்ப தென்று.

(ப-ரை.) தானே - தானகவே, கழங்கு அம்மனை தண் சுனை நீர் ஆடாள் - கழங்கும் அம்மனையும் குளிர்ந்த சுனைநீரும் ஆடமாட்டாள்; கான் ஏர் இசை பயிலாள் - கானமும் அழகும் உள்ள இசையையும் பழகமாட்டாள்; கை கிளியும் - முன்கையில் வைத்து வளர்க்கிற கிளியும், மான் இனமும் - மான்கன்றின் கூட்டமும், பூவையையும்- நாகணவாய்ப்புள்ளும், போற்ருள் - வளர்க்கமாட்டாள்; பொருந்தவே- பொருத்தமாகவே, பாங்கியருக்கு - தோழிமாருக்கு, ஏவல் புரியாள் - கட்டளையிடாள்; (இவ்வாருகிய இவள்) களிப்பது என்று - மகிழ்ந்திருப்பது எந்நாள், எ-று.

(வி - ரை.) கழங்கு - ஏழாங்காய். அம்மனை-சிறுபந்து. கானம் கான் என ஈறு குறைந்துநின்றது. பூவை-நாகணவாய்ப்புள்; இதனை 'மைனா' என்று வழங்குவர். ஏவள் புரியாள் என்றது கட்டளையிடமாட்டாள் என்றபடி. என்று என்னும் வினு ஒருநாளுமில்லை என்றவாறு. (ரு)

துயர்க்கேது.

தென்றற்கும் வீணைக்குஞ் சேமணிக்குங் கோகிலத்துக்
கன்றிற் கமைக்காழிக் கம்புலிக்கு—நின்றாற்று
மன்னைக்கு மாரற் கயர்ந்தாளென் றன்னமே
யென்னைக்கு மாரற் கியம்பு.

(ப-ரை.) அன்னமே-அன்னமே! தென்றற்கும்-தென்றற்காற்றுக்கும், வீணைக்கும் - வீணைகானத்துக்கும், சேமணிக்கும் - விடை

மணிக்கும், கோகிலத்துக்கு - குயிலுக்கும், அன்றிற்கு - அன்றிற் பறவைக்கும், அலைக்கு - வேய்ங்குழலோசைக்கும், ஆழிக்கும் - கடலோசைக்கும், அம்புலிக்கும் - சந்திரனுக்கும், நின்று அரற்றும் அன்னைக்கும் - நின்று இரைகின்ற தாய்க்கும், மாரற்கு - மன்மதனுக்கும், அயர்ந்தாள் என்று - சோர்வடைந்தாளென்று, என் - எனது, ஐ - அழகிய, குமாரற்கு - குமாரக்கடவுளுக்கு, இயம்பு - சொல்லக் கடவை, எ-று.

(வி - ரை.) விஞ்சுகரணம் - வீணையோசை. சே - எருது, விடையென்பதும் அது; எருதின் கழுத்திற் கட்டப்பட்டிருக்கிற வெண்கல மணியோசையும் விரகிகளுக்குத் துன்பம் விளைக்குமென்றற்குச் சேமணியையும் துயர்க்கேதுப் பொருள்களி லொன்றாக் கூறப்பட்டது. கோகிலம், அன்றில், அலை, ஆழி என்பன அவற்றின் ஓசைகட்காயின. அம்புலியென்பது அதன் நிலவைக் குறித்தது. என்னையென்பதனை என், ஐ எனப் பிரித்து என்னிறைவன் எனக் கூறிக்கோடலுமாம். கோகிலம் - வடசொல். (௬)

தூது.

இயம்புகின்ற காலத் தெகினமயில் கிள்ளை
பயம்பெறுமே கம்பூவை பாங்கி—நயந்தகுயில்
பேதைநெஞ்சந் தென்றல் பிரமரமீ ரைந்துமே
தூதுரைத்து வாங்குந் தொடை.

(ப - ரை.) இயம்புகின்ற காலத்து - சொல்லுகின்றகாலத்தில், எகினம் - அன்னப்பறவை, மயில் - மயூரம், கிள்ளை - கிளி, பயம்பெறு மேகம்-நீர்முகந்தமேகம், பூவை-நாகணவாய்ப்பறவை, பாங்கி-தோழி, நயந்த குயில் - விரும்பப்பட்ட குயில், பேதை-பெண், நெஞ்சம் - மனம், தென்றல்-தென்றற்காற்று, பிரமரம் - வண்டு, (ஆகிய) ஈரைந்தும் - (இந்தப்) பத்தும், தூது உரைத்து - தூது சொல்லி, தொடை வாங்கும் - மாலைவாங்கிவரும் பொருள்களாம், எ-று.

(வி - ரை.) மயூரம் - வடசொல்; பயம் என்றதும் அது. பிரமரம் - ப்ரமரம் என்னும் வடசொற்றிரிபு. தொடுக்கப்படலால் மலர் மாலையைத் 'தொடை' என்றார். (எ)

மன்மதனுக்குரிய மாலை முதலியன.

தொடையிலஞ்சி மஞ்சளிளஞ் சோலைபடை வீடு
படைமங் கையர்கமுகம் பாளை—யிடுகவரி
காளாஞ்சி மல்லிகையாங் காரிகையீர் மாரனுக்கு
வாளாமோ லைப்பூவு மால்.

(ப - ரை.) மாரனுக்கு - மன்மதனுக்கு, தொடை - மாலையாயிருப்பது, இலஞ்சி - மகிழமாலையும், மஞ்சள் - மஞ்சள்மாலையுமாம்; படை வீடு-படைவீடாயிருப்பது, இளஞ்சோலை - இளஞ்சோலையாம்; படை-சேனையாயிருப்பது, மங்கையர் - பெண்கள் கூட்டமாம்; இடு கவரி - அசைக்கப்படுகிற சாமரமாயிருப்பது, கமுகம்பாளை - கமுகங் குலையாம்; காளாஞ்சி - படிகமாயிருப்பது, மல்லிகையாம்-மல்லிகைப் பூவாம்; வாள் - வாளாயிருப்பது, ஓலைப்பூ - ஓலைப்பூவாம், எ-று.

(வி - ரை.) படைவீடு - கூடாரம். மங்கையர் - பருவங் குறியாது பெண்பொதுவைக் குறித்தது. காரிகையீர்-மகடூஉ முன்னிலை.

ஆலைக் கரும்புசிலை யைங்கணைபூ நாண்சுரும்பு
மாலைக் கிளிபுரவி மாருதந்தேர்—மேவலை
கடிமுரசங் கங்குல் களிறுகுயில் காளங்
கொடிமகரந் திங்கள் குடை.

(ப - ரை.) சிலை - வில்லாயிருப்பது, ஆலைக்கரும்பு - ஆலைக் கரும்பாகும்; ஐங்கணை - ஐந்து பாணங்களாயிருப்பன, பூ - மலர்களாம்; நாண் - நாணாயிருப்பது, சுரும்பு-வண்டாம்; புரவி-குதிரையா

யிருப்பது, கிளி மாலை - கிளிவரிசையாம்; தேர் - தேராயிருப்பது, மாருதம்-தென்றற்காற்றும்; கடி முரசம்-விளக்கமாகிய பேரிகையா யிருப்பது, வேலை-சமுத்திரமாம்; களிறு-யானையாயிருப்பது, கங்குல்-இருளாம்; காளம் - காளமாயிருப்பது, குயில் - குயிலாம்; கொடி - கொடியாயிருப்பது, மகரம்-மகரமீனும்; குடை - குடையாயிருப்பது, திங்கள் - முழுமதியாம், எ-று.

(வி - ரை.) ஐங்கணைபூவென்றது தாமரைமலர், அசோகமலர், மாமலர், முல்லைமலர், கருங்குவளைமலர் என்பவற்றை. மாருதம் - காற்று; அது ஈண்டைக்கேற்பத் தென்றற்காற்றைக் குறித்தது. வேலை - வேலா என்னும் வடசொற்றிரிபு. மகரம் - ஓர்வகை மீன். திங்கள் - சந்திரன்; அது இவ்விடத்துக்கேற்ப முழுமதியை யுணர்த்திற்று; இதனை பூர்ணசந்த்ரன் என்பர் வடநூலார். காரிகையீர் என்றது மகடூஉ முன்னிலை. (கூ)

மன்மதன் கணை.

குடைகவித்த நன்கஞ்சங் கோதறுசூ தப்பூ
கடியுமசோ கந்தளவு காவி—படையெடுத்து
வாங்காச் சமர்விளைக்கு மாரனுக்கெப் போதுமங்கை
நீங்காக் கணையா நினை.

(ப - ரை.) குடை கவித்த-குடைபோலமலர்ந்து மூடிக்கொண்டிருக்கிற, நல் கஞ்சம்-அழகாகிய தாமரைமலர், கோது அறு சூதப்பூ-குற்றமற்ற மாமலர், கடியும் அசோகம் - மணக்கின்ற அசோகமலர், தளவு-முல்லைமலர், காவி-நீலோத்பலமலர், (ஆகிய இவைகள்) படை எடுத்து - சேனையெடுத்து, வாங்கா - பின்வாங்காத, சமர் விளைக்கும் - போர் செய்கிற, மாரனுக்கு - மன்மதனுக்கு, எப்போதும் - எப்பொழுதும், அங்கை நீங்கா கணையா - அங்கையை விட்டிராத பாணங்களாக, நினை - நினைக்கக்கடவை, எ - று.

(வி-ரை.) கவித்தல் - மூடுதல். கஞ்சம், சூதம், அசோகம் என்பன வடசொற்கள். சமர் - ஸமரம் என்னும் வடசொற்றிரிபு. (௧௦)

கணைச்செயல்.

நினைக்கு மரவிந்த நீள்பசலை மாம்பூ
வனைத்துணவு நீக்கு மசோகு—வனத்திலுறு
முல்லைகிடை காட்டு மாதே முழுநீலங்
கொல்லுமத னம்பின் குணம்.

(ப - ரை.) மாதே - பெண்மணே! அரவிந்தம் - தாமரைமலர்க்கணை, நினைக்கும்-நினைப்பூட்டும்; மாம்பூ-மாமலர்க்கணை, நீள் பசலை-மிக்க பசலைநிறத்தை யுண்டாக்கும்; அசோகு - அசோகமலர்க்கணை, அனைத்து உணவு நீக்கும்-உணவு முழுதும் ஒழித்துவிடும்; வனத்தில் உறும் முல்லை - காட்டில் மிக்கிருக்கிற முல்லைமலர்க்கணை, கிடை காட்டும்-படுக்கவைக்கும்; முழுநீலம்-கருங்குவளை மலர்க்கணை, கொல்லும் - கொன்றுவிடும், (இவைகளே) மதன் அம்பின் குணம்-மன்மத பாணங்களின் குணங்களாம், எ - று.

(வி - ரை.) மாதே யென்றது மகடூஉமுன்னிலை. காடாகு முல்லை என்பதனால் 'வனத்திலுறு முல்லை' என்றார்; இது சிறுபான்மை மற்றை நிலங்களிலு முண்டாதலு முண்டு. முழுநீலம் என்றதனால் வேறுநிறக் கலப்பின்மை விளங்குகின்றது. (௧௧)

கண்ணினியல்பு.

குணமுங் கதமுங் கொடுந்தொழிலு மன்பின்
கணமுங் குடியிருப்பாக் காட்டு—மிணையாய்த்
துடிக்குஞ் சுழலுஞ் சுருட்டு மன்பருள்ளங்
குடிக்குமறு ராகவஞ்சங் கூர்ந்து.

(ப - ரை.) குணமும் - குணத்தையும், கதமும் - கோவத்தையும், கொலைத்தொழிலும்-கடுஞ்செய்கையையும், அன்பின் கணமும் - அன்பின் மிகுதியையும், காட்டும் - காண்பிக்கும், இணையாய் துடிக்கும் - இணைந்து துடிக்கும், சுழலும் - சுழலாநிற்கும்; சுருட்டும் - சுருட்டாநிற்கும், அன்பர் உள்ளம் குடிக்கும் - காதலரது மனமாகிய நீரைப் பருகாநிற்கும், அநுராகவஞ்சம் கூர்ந்து - ஆசையும் வஞ்சனையும் மிகுந்து, எ-று.

(வி - ரை.) கணம்-கூட்டம்; அது இங்கு மிகுதிப்பொருளது. குடிக்கும் என்னும் வினைக்கேற்ப அன்பருள்ளம் நீராக்கி யுரைக்கலாயிற்று. கூர்தல் - மிகுதல். (கஉ)

வஞ்சங் கொலைபோர் மதனாகமம் விரகந்
துஞ்சுங் களவு சுகங்கலக—மஞ்சனமென்
செம்மைவெளுப் புக்கறுப்புச் செவ்வரிநீ லம்பெருமை
வெம்மைமதர்ப் புக்கடைக்கண் வேல்.

(ப-ரை.) வஞ்சம் - வஞ்சனை, கொலை-கொல்லல், போர் மதன் ஆகமம் - போர் செய்தற்குரிய மதனாகமம், விரகம் - காமம், துஞ்சும் களவு - பொய்த்துயில், சுகம் - இன்பம், கலகம்-கலாபனை, அஞ்சனம் - மை, மெல் செம்மை-இளஞ்சிவப்பு, வெளுப்பு - வெண்மை, கறுப்பு-கருமை, செவ்வரி - செவந்தரேகை, நீலம் - நீலநிறம், பெருமை - பெருமை, வெம்மை - வெப்பம், மதர்ப்பு - மதர்த்தல், (ஆகிய இவை யாவும்) கடைக்கண் வேல் - வேல்போலுங் கடைக்கண்ணின் குணங்களாம், எ-று.

(வி-ரை.) மதனாகமம் - மதநசாத்திரம் (கொக்கோகம்). துஞ்சல் - தூங்கல். மதர்ப்பு - செழிப்பு. (கங)

கண்ணிற்கிணை.

வேல்வாள் கணைவண்டு வேலை விடமமுதஞ்
சேல்பங் கயங்குடங்கை செங்காவி—காலன்
வடுமான் கருவிளையை வண்சகோ ரத்தை
யடுமாங் குழையை யடர்ந்து.

(ப - ரை.) வேல் - வேலும், வாள் - வாளும், கணை - அம்பும், வண்டு - வண்டும், வேலை-கடலும், விடம் - நஞ்சும், அமுதம்-அமிர்தமும், சேல் - சேல்மீனும், பங்கயம் - தாமரைமொட்டும், குடங்கை - குடங்கையும், செங்காவி - செவ்வல்லிப்பூவும், காலன் - யமனும், வடு - மாவடுவகிரும், மான் - மானும், (ஆகிய இவையிணையாதற்குரிய பொருள்களாம் அன்றியும்) குழையை அடர்ந்து - குழையைக் கடந்து, கருவிளையை - காக்கணம்பூவையும், வண் சகோரத்தை - வளவிய சகோரப்பறவையையும், அடும் - வெல்லும், எ-று.

(வி-ரை.) குழை - காதணி. அடல் - வெல்லுதல். அடர்தல் - கடத்தல். (கக)

கொங்கையினியல்பு.

அடர்ந்து திரண்டிடங்கொண் டண்ணாந்து விம்மிப்
படர்ந்து சுணங்கு பரந்து—தடங்கொண்
டிணைத்துத் ததும்பி யிறுமாந்து வீங்கிப்
பணைத்துமுகம் பார்க்குமது பார்.

(ப - ரை.) அடர்ந்து - நெருங்கி, திரண்டு - உருண்டு, இடம் கொண்டு - இடம்பெற்று, அண்ணாந்து - மேல்நோக்கி, விம்மி - பருத்து, படர்ந்து - பாவி, சுணங்கு பரந்து - தேமல் படர்ந்து, தடம் கொண்டு - பெருமைபெற்று, இணைத்து - ஒன்றற்கொன்று ஒத்து, ததும்பி - தளதளத்து, இறுமாந்து - செருக்கி, வீங்கி - மிகப் பெரு

த்து, பணைத்து - பக்கங்கொண்டு, முகம் பார்க்கும் - முகத்தைநோக்கும், அஃது - அதனை, பார் - நோக்கக்கடவை, எ-று.

(வி-ரை.) அடர்தல் - நெருங்குதல். திரளல் - உருள்வடிவாதல். சுணங்கு - தேமல். (கரு)

கொங்கைக்கு அணிபொருளும், இணையும்.

பார்தண் களபம் படீரம் புழுகுபணி
நீர்குங் குமஞ்சாந்து நித்திலங்கச்—சாரவடங்
கற்பக வல்லி கரும்புகருங் கண்மாழை
பொற்சிறுபுண் மாலைபொருப் பு.

(ப - ரை.) பார் - பார்க்கக்கடவை, தண் களபம் - குளிர்ந்த கலவைச் சந்தனம், படீரம்-பச்சைக்கற்பூரம், புழுகு—, பனிநீர்—, குங்குமம்—, சாந்து - சந்தனம், நித்திலம் - முத்து, கச்சு - கஞ்சுகம், ஆரவடம் - முத்துமாலை, கற்பகவல்லி - கற்பகக்கொடி, கரும்பு—, கருங்கண் - கருநிறக்கண், மாழை-மாம்பிஞ்சு, பொன் - தேமல், சிறு புள்-சிறுபறவை, மாலை - மலர்மாலை, பொருப்பு - மலையுருவம், எ-று.

(வி ரை.) புழுகு - புனுகு. கஞ்சுகம்-ரவிக்கை. ஆரம் - முத்து. கருங்கண் - முலைக்கண். சிறுபுள் - கிளிமுதலாயினவற்றுருவம். புள்மாலை - கிளிவரிசை. (கசு)

பொருப்பிளநீர் வேண்மகுடம் பொற்குடஞ்செப் பியானை
மருப்புவன சஞ்சக்ர வாகந்—திருக்கலசங்
கோங்கரும்பு பந்து கொலைசூது தாளமொக்கு
ளோங்கியிரா தேபுழுகு நெய்.

(ப - ரை.) பொருப்பு - மலை, இளநீர்—, வேள் மகுடம் - மன்மதகிரீடம், பொற்குடம்—, செப்பு—, யானை மருப்பு - யானைக்

கொம்பு, வனசம் - தாமரையரும்பு, சக்ரவாகம் - சக்ரவாகப்பறவை, திருக்கலசம் - அழகிய கலசம், கோங்கரும்பு - கோங்கமொட்டு, பந்து—, கொலை - கொலைக்கருவி, சூது - சூதாடு கருவி, தாளம் - கைத்தாளம், மொக்குள் - நீர்க்குமிழி, புழுகு நெய் - புனுகுநெய், (ஆகிய இவைகள்) நீங்கியிராது - எப்போதும் ஒழிந்திராது, எ - று.

கூந்தலினியல்பும், அணிபொருளும்.

நெய்த்துக் கருகி நெறித்துவிடும் பூமாலை
வைத்துக் கடைசுழன்று வார்ந்தொழுகி—மொய்த்தளிகள்
சூழ்ந்துவடி வம்பலம்பித் துஞ்சுடைத்தா யூட்டுபுகை
வாழ்ந்துதக ரங்கமழு மால்.

(ப - ரை.) நெய்த்து - நெய்ப்புடையதாகி, கருகி - கறுத்து, நெறித்துவிடும்-குழன்றுவிடும், பூமாலை வைத்து-மலர்மாலை செருகி, கடை குழன்று - கடை சுருண்டு, வார்ந்து ஒழுகி - நீண்டு தொங்கி, அளிகள் மொய்த்து - வண்டுகள் மொய்த்து, சூழ்ந்து - சுற்றி, வடி வம்பு அலம்பி—, துஞ்சு உடைத்தாய்-தூங்குதலையுடையதாய், ஊட்டு புகை வாழ்ந்து - ஊட்டப்பட்ட புகைதங்கி, தகரம் கமழும் - மயிர்ச் சாந்து பரியவிக்கும், எ - று.

(வி - ரை.) அளி-வண்டு. வம்பு-மணம். தகரம்-மயிர்ச்சாந்து. ()

மாலைகழு நீர்முல்லை மல்லிகைசெவ் வந்திபிச்சி
யேலம் வகுள மிலைத்தொடைமீதன்—சாலநறும்
புன்னைபசும் பசலை பொலிந்து பிடித்தடக்கை
பின்னிவிட்ட கூந்தலெனப் பேசு.

(ப - ரை.) மாலை - மாலையாய்த் தொடுக்கப்பட்ட, கழுநீர்—, முல்லை—, மல்லிகை—, செவ்வந்தி—, பிச்சி—, ஏலம்—, வகுளம்—

இலைத்தொடை - இலைமாலை, தேன்—, சால் - மிகுதியாய், நறும் புன்னை-மணக்கிற புன்னை, பசும் பசலை பொலிந்து-பசும்பசப்பினால் விளங்கி, பிடி தடக்கை - பெண்யானையின் பெரிய துதிக்கைபோல, பின்னிவிட்ட கூந்தல் என—, பேசு - சொல்லக்கடவை, எ-று.

(வி-ரை.) வகுளம் - மகிழம்பூ. இலை-மருமுதலியன. பசலை - பசலைநிறம். பசப்பு-நிறவேறுபாடு. பசும்பாளை என்றும் பாடமுண்டு.

கூந்தற்கு இணை.

பேசுங் குழலைப் பிறங்கு முகிலென்று
மாசிலா நீல மணியென்றும்—வீசுமற
லென்று மிருளென்று மெழிற்கவரி பாசிக்கொத்
தென்று முவமை யியம்பு.

(ப - ரை.) பேசும் - புகழ்ந்து பேசுதற்குரிய, குழலை-கூந்தலை, பிறங்கும் - விளங்குகிற, முகில் என்றும் - மேகமென்றும், மாசு இல்லா - குற்றமற்ற, நீலமணி என்றும் - நீலரத்நமென்றும், வீசும் - ஒளிவீசுகிற, அறல் என்றும் - கருமணல் என்றும், இருள் என்றும் - இருட்டென்றும், எழில்-அழகாகிய, கவரி - சாமரம், பாசிக்கொத்து என்றும் - நீர்ப்பாசிக்கொத்தென்றும், உவமை இயம்பு - உவமானஞ் சொல்லக்கடவை, எ-று.

(வி - ரை.) பிறங்கல்-விளங்கல். முகில்-கார்காலமேகம். (உ0)

மொழிக்கும், அதரத்திற்கும், பற்கும் இணை.

இயம்புமொழி கிள்ளை யிரங்கிசையாழ் வீணை
வயங்கு கருங்குயில்வண் பூவை—தயங்கினிய
பாகு கரும்பமுதம் பாறேன் மதுப்பழமென்
றுகுமத ரம்பவள மாம்.

(ப - ரை.) இயம்பும்-பேசுகிற, மொழி-சொல்லுக்கு, கிள்ளை கிளி, இரங்கு இசை யாழ் - ஒலிக்கிற இராகத்தையுடைய வீணை, வீணை—, வயங்கு-ஒளிசெய்கிற, கருங்குயில்-கரியகுயில், வள் பூவை வளவிய பூவை, தயங்கு இனிய பாகு-சிறந்த மதுரமான பாகு, கரும்பு அமுதம் பால் தேன் மது பழம் என்று ஆகும் - கரும்பு பால் தேன் கள் கனியென்று சொல்லப்படுகிற யாவும் உவமைப்பொருள்களாம், அதரம்-இதழ், பவளம் ஆம்-பவளத்துக்கு நிகராகும், எ-று.

(வி - ரை.) யாழ்வீணை யென்பன யாழின் வகையைக் குறித்தன. (உக)

ஆமே பவளமரக் காம்பன் முருக்கிலவம்
பூமெல் லிதழ்வீழிப் பொற்கனியாந்—தாமமணிக்
குல்லையருந் தொண்டை கொடித்து துளைகோப
முல்லை முருந்தெயிறு முத்து.

(ப - ரை.) பவளம் - பவளமும், அரக்கு ஆம்பல் - செவ்வந்தி மலரும், முருக்கு - முருக்கம்பூவும், இலவம்பூ-இலவம்பூவின், மெல் இதழ் - மெல்லிய இதழும், பொன் - அழகாகிய, வீழிக்கனி - வீழிப் பழமும், ஆம் - உவமைப் பொருள்களாம்; (அன்றியும்) தாமம் மணி- ஒளியும் அழகுமுள்ள, குல்லை - குல்லையும், அரு - அருமையாகிய, தொண்டை - கோவைப்பழமும், கொடி துதுளை-கொடியிற்பழுத்த துதுளம்பழமும், கோபம் - இந்திரகோபமும் (உவமைப்பொருள்களாம்); எயிறு - பல்லுக்கு, முல்லை - முல்லையரும்பு, முருந்து - மயிலிறகினடி, முத்து—, ஆம்-(ஆகிய மூன்றும் உவமைப்பொருள்களாம்), எ - று.

(வி-ரை.) அரக்கு - செந்நிறம். தொண்டை - திசைச்சொல், கோவையென்பது பொருள். (உஉ)

முகத்திற்கும், கழுத்திற்கும், இடைக்கும் இணை.

முத்தார் முளரி முழுமதிய மாந்திலகம்
வைத்துநகை காந்தி மருவுமுக—நத்துடனே
பூகம் வரிக்கழுத்துப் பூங்கொடிமின் வாளிவஞ்சி
மாகந் துடிநூன் மருங்கு.

(ப-ரை.) திலகம் வைத்து - பொட்டிட்டு, நகை - விளங்குகிற, ...ந்தி மருவும் - ஒளியையுடைய, முகம் - முகத்துக்கு, முத்து ஆர் ...ளரி - முத்தினையுடைய தாமரைமலர், முழு மதியம் - பூர்ணசந்தி...ன், ஆம்-உவமைப்பொருள்களாம்; நத்துடனே - சங்குடனே; பூகம் - ...முகமாமும், வரி கழுத்து - நீண்ட ரேகைகளையுடைய கழுத்திற்கு ...வமைப்பொருள்களாம்); பூங்கொடி - பூங்கொடியும், மின் - மின் ...ற்கொடியும், வாளி - அம்பும், வஞ்சி - வஞ்சிக்கொடியும், மாகம் - ...காயமும், துடி - உடுக்கும், நூல் மருங்கு, - நூலிழைபோலும் ...டைக்கு (உவமைப்பொருள்களாம்), எ-று.

(வி-ரை.) முத்துப்பிறக்கு மிடங்களி லொன்றாதலால் தாமரை ...லரை 'முத்தார் முளரி' என்றார். நத்து - சங்கு. பூகம் - வடசொற் ...ரிபு மாகம் என்பதும் வடசொற்றிரிபு. (உ௬)

நுதற்கும், வெயர்வைக்கும், சொற்கும் இணை.

மருங்கொசியு மின்னார்தம் வாணுதலை வானத்
தரும்புங் குழவிமதி யாயும்—புரந்தரன்றன்
வில்லெனவு முத்தம் வெயர்வெனவு மேவிரும்பிச்
சொல்லும்பா குங்கரும்புஞ் சொல்.

(ப-ரை.) மருங்கு ஒசியும் - இடைதுவளாநின்ற, மின்னார்தம் - ...ாதாது, வாள் நுதலை-ஒளியையுடைய நெற்றியை, வானத்து அரும் ...ம் - ஆகாயத்தில் தோன்றுகிற, குழவி மதியாயும் - இளம்பிறையாக

வும், புரந்தரான்தன் வில் எனவும் - இந்திரனது வில்லென்றும்; வெய ர்வு - வெயர்வையை, முத்து எனவும்-முத்தென்றும்; சொல் - சொல் லுக்கு, விரும்பிச் சொல்லும் - விரும்பிப் பேசப்படுகிற, பாகும் - பாகினையும், கரும்பும் - கரும்பஞ்சாற்றினையும், (சொல் - உவமைப் பொருள்களாகச் சொல்லு), எ - று.

(வி-ரை.) ஒசிதல்-ஒடிதல் எனினுமாம். வாள் - ஒளி. நுதல் - நெற்றி. குழவியென்றது ஈண்டிளமையைக் குறித்தது; புரந்தரன் - வடசொற்றிரிபு. முத்தம் - முக்தம் என்னும் வடசொற்றிரிபு. பாகு- வெல்லப்பாகு, சர்க்கரைப்பாகு. கரும்பு அதன் சாற்றைக் குறித்தது.

புருவத்திற்கும், மூக்கிற்கும், கபோலத்திற்கும், காதிற்கும் இணை.

கரும்புருவம் வெண்பிறையுங் கைச்சிலையு நாசி
யரும்புகுமிழ் சண்பகமெட் பூவாம்—விரும்பியிடுந்
தர்ப்பணங்க போலந் தழைகாது கத்தரிகை
பொற்புவள்ளை யூசல் புகல்.

(ப-ரை) கரும்புருவம் - கரிய புருவத்துக்கு, வெள் பிறையும்- வெண்மையாகிய பிறையும், கை சிலையும் - கையிற்பிடித்த வில்லும்; நாசி - மூக்கிற்கு, குமிழ் அரும்பு - குமிழரும்பும்; சண்பகம் - சண்ப கப்பூவும், எள் பூ - எட்பூவும், ஆம் - உவமைப்பொருள்களாம்; கபோ லம் - கபோலத்திற்கு, விரும்பியிடும் - யாவரும் விரும்புகிற, தர்ப்ப ணம் - கண்ணாடியும்; தழை காது - தழைத்த காதிற்கு, கத்தரிகை - கத்தரிகையும், பொற்பு வள்ளை - அழகுண்டாகிய வள்ளைத்தண்டும், ஊசல் - ஊசலும், புகல் - உவமைப்பொருள்களாகச் சொல், எ-று.

(வி-ரை) சிலை - சிலா என்னும் வடசொற்றிரிபு. தர்ப்பணம் என்பதும், கபோலம் என்பதும் அவை.

(உ௫)

பஞ்சவாசம், பஞ்சசயனம்.

தற்கோல மேல மிலவங்கம் பாளிதஞ் சாதியங்காய்
நற்கூறை நாற்ற மயிற்சேணம் பஞ்சணை நற்றுகிலே
விற்கூறு தூவிதண் மீப்பாய் சயனம் விளங்குமைந்தாம்
பொற்கோட்டலர்முலைப் பூவையன் னாரன்புபோர்த்தவர்க்கே.

(ப-ரை.) பொன் கோட்டு - பொன்மலைபோன்ற, அலர் - அடிபரந்த, முலை - தனங்களையுடைய, பூவை அன்னார் அன்பு போர்த்தவர்க்கு-மாதரது அன்பு பூண்டவர்க்கு, தற்கோலம்—, ஏலம்—, இலவங்கம்—, பாளிதம்—, சாதியங்காய்—, (ஆகிய இவற்றின்) நல் கூறு - சிறந்த பாகமாகிய, ஐ-அழகுள்ள, நாற்றம்-பஞ்சவாசங்களாம்; மயில் சேணம் - மயிலிறகு, பஞ்சு அணை-பஞ்சுமெத்தை, நல் துகில்-சிறந்த வஸ்திரம், வில் கூறு தூவி-ஒளிமிகுந்த அன்னத்தின் சிறகு, தண் மீ பாய் - குளிர்ந்த மேலான பாய், (என்று சொல்லப்பட்டு) விளங்கும் - பிரகாசிக்கிற, ஐந்து - அஞ்சும், சயனம் ஆம் - பஞ்ச யசநங்களாம், எ-று.

(வி-ரை.) பாளிதம் - கற்பூரம். தற்கோலம் - வால்மிளகு (சிறுநாவற்பூ). சாதியங்காய் - சாதிக்காய். மயிற்சேணம்-மயிலிறகு. தூவி-அன்னச்சிறகினது மயிர். சயநம்-படுக்கை. பொற்கோடு-பொன்மலை (மேருமலை). பூவையன்னார் என்றது மொழியாற் பூவையை நிகர்த்தவர் என்றவாறு - பொருள் தேமல் என்றலுமாம். (௩௩)

எண்வகை மணம்.

கேட்பிர மம்பிர சாபத்தி யத்தொடு கேண்மையுறக்
காட்டிய வாரிடந் தெய்வம் புகழ்பெறு காந்தருவ
நாட்டா சுரமு மிராக்கத நண்ணும்பை சாசமென்றே
சாட்டுத லெண்மண மாகுந் தகையன்பு தந்திடவே.

கைக்கும், நகத்திற்கும், வாய்க்கும், நகைக்கும்,
மெய்க்கும் இணை.

புகலுகின்ற செங்காந்தள் புண்டரிகஞ் செங்கை
யுகிருவமை கிள்ளை யொளிர்மூக்காம்—பகர்குமுதஞ்
செய்யவா யொப்பாஞ் சிறந்தநகை வெண்ணிலவாம்
மெய்ம்மாந் தளிரென்ப வே.

(ப-ரை.) புகலுகின்ற - சொல்லப்படுகிற, செங்காந்தள் - செங்காந்தட்பூவும், புண்டரிகம் - தாமரைப்பூவும், செம் கை - செவந்த கைக்கு (உவமைப்பொருள்களாம்); கிள்ளை-கிளியின், ஒளிர் மூக்கு - விளங்குகின்ற மூக்கானது, உகிர் உவமை - நகத்திற்கு உவமைப் பொருளாம்; பகர் - புகழ்ந்து சொல்லப்படுகிற, குமுதம் - செவ்வல்லி மலரானது, செய்ய வாய்க்கு - செவந்த வாய்க்கு, ஒப்பு ஆம் - உவமைப்பொருளாம்; வெள் நிலவு - வெண்ணிலவானது, சிறந்த நகை ஆம் - சிறந்த நகைக்கு உவமைப்பொருளாம்; மாந்தளிர் - மாந்தளிரானது, மெய் என்ப - மெய்க்கு உவமைப்பொருளாம், எ-று.

(வி-ரை.) புகலுகின்ற என்றது யாவராலும் புகழ்ந்து பேசப்படுகிற என்றபடி. காந்தளை கோடல் என்றும் வழங்குவர். வெண்ணிலவு - வெண்மையாகிய சந்திரிகை. பொய்யாகிய உடம்பை மெய் யென்றது மங்கலவழக்கு. (உக)

தோள், வயிறு, உந்தி, அல்குல், தொடை, முழந்தாள்,
கணைக்கால் என்பவற்றிற்கு இணை.

வேயிருதோ ளாலுதர மிக்கவுந்தி நீர்ச்சுழியாஞ்
சேயமணி யாலவட்டந் தேரவு—தூயவல்குன்
மென்கதலி யூரு விளங்குமுழந் தாளலவ
னன்கணைக்கா லுவவரா லோடு.

(ப-ரை.) வேய் - மூங்கிலானது, இரு தோள்-இரண்டு தோள்களும், ஆல் - ஆலிலையானது, உதரம் - வயிற்றுக்கும், நீர்ச்சுழி - நீர்ச்சுழியானது, மிக்க உந்தி - மேலான நாபிக்கும். ஆம் - உவமைப்பொருள்களாம்; சேய மணி - சேமக்கலமும், ஆலவட்டம்-ஆலவட்டமும், தேர் - தேர்த்தட்டும், அரவு - பாம்பின்படமும், தூய அல்குல் - தூய்மையாகிய அல்குலுக்கு (உவமைப்பொருள்களாம்); மெல்-மெல்லிய, கதலி - வாழைத்தண்டானது, ஊரு - தொடைக்கு (உவமைப்பொருளாம்); அலவன்-நண்டானது, விளங்கும்-பிரகாசிக்கிற, முழந்தாள்-முழங்காலுக்கு (உவமைப்பொருளாம்); தாவு-பாயு மியல்புள்ள, வரால் - வரால்மீனானது, நல் கணைக்கால் - அழகிய கணைக்காலுக்கு (உவமைப்பொருளாம்); நாடு - பார், எ-று.

(வி-ரை.) உதரம் - வடசொல். நாபி - கொப்பூழ். ஆலவட்டம்-ஓர்வகை விசிறி. தேர், அரவு என்பன இரண்டும் ஆகுபெயர்கள். கதலி, ஊரு இரண்டும் வடசொற்கள். (உஎ)

புறவடிக்கும், உள்ளடிக்கும், குதிக்கும் இணை.

நாடும் புறவடியே நன்கமைந்த புத்தகமு
மோடுகின்ற வாமை யுறுப்புமாந்—தோடவிழுங்
கஞ்சமல ருள்ளடியே கந்துகமா குங்குதியே
வஞ்சமறச் சொல்லு மருங்கு.

(ப-ரை.) நன்கு அமைந்த - நன்றாயமைக்கப்பட்ட, புத்தகமும்-புத்தகமும், ஓடுகின்ற-நீரிலோடாநின்ற, ஆமை - ஆமையின், உறுப்பும் - அவயவமும், நாடும்-யாவராலும் பார்க்கப்படுகிற, புறவடி ஆம் - புறவடிக்கு உவமைப்பொருள்களாம்; தோடு அவிழும்-இதழ் விரிகிற, கஞ்சமலர் - தாமரைமலரானது, உள் அடி - உள்ளடிக்கு (உவமைப்பொருளாம்); கந்துகம் - பந்தானது, குதி ஆகும் - குதிக்கு உவமைப்

பொருளாம்; (இவ்வாறு சொல்வதே) வஞ்சம் அற சொல்லும் மருங்கு - வஞ்சமறச் சொல்லும் முறைமையாம், எ-று.

(வி-ரை.) புத்தகம்-புஸ்தகம் என்னும் வடசொற்றிரிபு. ஆமையுறுப்பு என்றது ஆமை முதுகினை. கஞ்சம்-வடசொல்; கந்துகம் என்றதும் அது. (உஅ)

மகளிர் விளையாட்டிற்குரியன.

மருங்குவளர் பூங்கா மலர்வாவி யூச
றிருந்துமணிச் செய்குன்று தேமா — விரும்பமுத
பானங் கிளிபூவை பந்துகழங் கன்னமயின்
மானமுல்லைப் பந்தர்வளர்ப் பு.

(ப-ரை.) மருங்கு வளர் பூங்கா - அருகாகவளர்கிற பூஞ்சோலை, மலர் வாவி - பூம்பொய்கை, ஊசல் - ஊசல், திருந்துமணிச்செய்குன்று - திருத்தமாகிய மணிச்செய்குன்று, தேமா - தேமாமரம், விரும்பு - விரும்புதற்குரிய, அமுதபானம் - அமிர்தப்பருக்கு, கிளி-கிள்ளை, பூவை - சாரிகைப்புள், பந்து—, கழங்கு—, அன்னம்—, மயில்—, மானம்-மேலான், முல்லைப்பந்தர் வளர்ப்பு-முல்லைப்பந்தலை வளர்த்தல், (ஆகிய இவையே மகளிர் விளையாட்டிற்குரியன), எ-று.

(வி-ரை.) மணிச்செய் குன்று - ரத்நங்களாற் செய்யப்பட்ட செயற்கைமலை; இது பெருஞ் செல்வர் தாம் பெற்ற சிறுமியர் ஏறி விளையாடற்பொருட்டுச் செய்யப்படுவது. அமிர்தப்பருக்கு-அமிர்தங் குடித்தல். (உகூ)

மின்னார்முற்றேன்றமிசை.

வளர்க்குஞ் சிறுதூவி வண்டறுகாற் றும்பி
யளிக்குங் குலவுஞிமி றார்ப்புங்—களிக்குஞ்
சுரும்பு மதுகரமுஞ் சூழ்விளரிப் பாட்டு
முருந்தெயிற்று மின்னார்க்கு முன்.

(ப - ரை.) முருந்து எயிறு - மயிலிறகினடிபோன்ற பற்களை யுடைய, மின்னார்க்கு முன் - மாதர்க்கு முன்னே தோன்றும் இசைக ளாவன: வளர்க்கும் - வளர்க்கப்படுகிற, சிறு தூவி - சிறு தூவியை யுடைய, வண்டு - வண்டு, அறுகால் தும்பி - ஆறுகால்களையுடைய தும்பி, அளிக்கும் - வளர்க்கப்படுகிற, குலவும் - விளையாடுதற்குரிய, ஞிமிறு-பொன்வண்டு (ஆகிய இவற்றின்) ஆர்ப்பும்-இசையும், களிக்கும் - களித்தற்குரிய, சுரும்பும் - மதுகரமும், சூழ்விளரிப்பாட்டும் - சூழ்ந்து பாடப்படுகிற விளரிப்பாட்டும் (ஆகிய இவைகளேயாம்), எ-று.

(வி-ரை.) ஆர்ப்பு-ஓசையெனினுமாம். குலவல் - விளையாடுதல். சுரும்பு, மதுகரம் என்பன வண்டின் பேதங்கள். விளரிப்பாட்டு - விளரிப்பண்ணோடு கூடிய பாட்டு. மின்னார்-மின்கொடி போல்பவர் (மாதர்).

(௩௦)

தூதுக்குரியனவும், பாணர் பெறுவனவும்.

கலித்துறை.

முன்னாகும் பூவை முலையேறு தங்க முடிபுரைக்கப்
பின்னாகு மன்றிற் பெரும்புகழ்ப் பாணன் பெறும்பரிசில்
பொன்னா ரணிகலம் பூமா துரிமைவெம் போர்க்களமா
ரொன்னா ரிடுதிறை வெஞ்சிவி வார்த முறையிடமே.

(ப-ரை.) முலை ஏறு - தனத்தின்மேல் மிகுந்திருக்கிற, தங்கம் - தங்கத்தின், முடிபு உரைக்க-முடிவைச் சொல்வதற்கு, பூவை-நாகண வாய்ப்புள்ளானது, முன் ஆகும் - முற்பட்டதாகும்; அன்றில் - அன் றிற்பறவையானது, பின் ஆகும் - பிற்பட்டதாகும்; பெரும் புகழ் - பெருங்கீர்த்தியையுடைய, பாணன்-பாணனானவன், பெறும் - பெறு தற்குரிய, பரிசில் - பரிசில்கள், (யாவையோவெனின்) பொன் - சுவர்ணம், ஆர் அணிகலம்-அருமையாகிய ஆபரணம், பூ - பூமி, மாது உரிமை - பெண்ணுரிமை, வெம்போர்க்களம் ஆர் - கொடும்போர்க்

களத்தில் வந்தெதிர்த்த, ஒன்னார் இடு - பகைவர் கொண்டுவந்து சமர்ப்பித்த, திறை - திறைப்பொருள், வெந்நிடுவார் - புறங்காட்டி யோடும் பகைவரது, உறையிடம்-வாஸஸ்த்தாநம் (ஆகிய இவைகளே யாம்), எ-று.

(வி - ரை.) தனம் - ஸ்த்தனம் என்னும் வடசொற்றிரிபு. மூலை யேறுதங்கம் என்றது தேமலை; இது தலைவரது பிரிவாற்றாமையா லுண்டாவது. அன்றில் - கிரவுஞ்சம்; இது ஓர் பறவை விசேடம். பாணன்-பாடுநன் என்பதன் மரூஉ; இது அரசர் முதலியோரது புகழ் பாடுவோனைக் குறித்தது. பரிசில் - சம்மானம். மாதுரிமை - கலியா ணம். திறை - கப்பம். (௩௧)

நவரசம்.

இடமொன்று மைக்கர னீந்தமெய்ப் பாகத் தெழிற்கிணையாந்
திடமொன் றியவணச் சிங்காரம் வீரஞ் சிரிப்பருளே
யடமின் றியசினங் குற்சையுஞ் சாந்தமு மற்புதமுங்
கடியென்று மொன்பது மாநல் லிரதத்தைக் காட்டுதற்கே.

(ப-ரை.) இடம் ஒன்று - இடதுபக்கம்பொருந்திய, உமைக்கு - உமாதேவிக்கு, அரன் - சிவபிரான், ஈந்த - கொடுத்த, மெய்ப்பாகத்து - தன் சரீரத்துப் பங்கினது, எழிற்கு இணையா - அழகுக்கொப்பாக, திடம் ஒன்றிய - உறுதியாகிய, வண்ணம்—, சிங்காரம்—, வீரம்—, சிரிப்பு—, அருள்—, அடம் இன்றிய சினம்—, குற்சையும்—, சாந்தமும்—, அற்புதமும்—, கடி—, என்ற ஒன்பதும் - என்றுசொல்லப் பட்ட ஒன்பதும், நல் இரதத்தைக் காட்டுதற்கு ஆம்-அழகாகிய ரசத் தைப் புலப்படுத்தற் குரியனவாம், எ-று.

(வி - ரை.) உமை - உமா என்னும் வடசொற்றிரிபு. அரன் - ஹரஃ என்னும் வடசொற்றிரிபு. சிங்காரம், வீரம், குற்சை, அற்புதம் என்பனவும் அவை. இரதம்-ரஸம் என்னும் வடசொற்றிரிபு. (௩௨)

(ப - ரை.) கேள் - கேட்கக்கடவை, பிரமம்—, பிரசாபத்தியத் தொடு—, கேண்மை உற காட்டிய ஆரிடம் - நிகராகக் காட்டப்பட்ட ஆரிடம், தெய்வம் - தைவம், புகழ் பெறு காந்தருவம் - புகழ்பெற்ற கந்தருவம், நாட்டு-நிலைபெறுத்தப்பட்ட, ஆசுரமும்-ஆசுரமும், இராக்கதம் - இராக்கதமும், நண்ணும் பைசாசம் என்று - பொருந்திய பைசாசம் என்று, சாட்டுதல் - சொல்லுதல், தகை அன்பு தந்திட - பேரன்பைப் புலப்படுத்தற்குரிய, எண் மணம் ஆகும் - எண்வகை மணமாகும், எ-று.

(வி - ரை.) பிரமம் - பிரமசாரிக்குக் கன்னிகையைத் தீ முன்னர்க் கொடுப்பது. பிரசாபத்தியம் - தலைமகனினத்தார் வேண்டத் தலைமகளினத்தார் உடன்பட்டு, அவளைத் தீமுன்னர்க் கொடுப்பது. ஆரிடம் - ஒன்றிரண்டு பசுவும் எருதும் வாங்கிக்கொண்டு கன்னிகையைத் தீமுன்னர்க் கொடுப்பது. தெய்வம் - வேள்வியாற் பிறந்த கன்னிகையைத் தீமுன்னர்க் கொடுப்பது. காந்தருவம் - கொடுப்பாரும் கேட்பாரும் இன்றித் தலைவனும் தலைவியும் தனியிடத் தெதிர்ப்பட்டுத் தாமே கூடுங் கூட்டம். ஆசுரம் - பெண்ணுக்குப் பொன்பூட்டிச் சுற்றத்தார்க்குப் பொன் வேண்டுவன கொடுத்துக் கொள்வது. இராக்கதம் - பெண்ணும் பெண்ணினத்தாரும் உடன்படாமல் வலிதிற் கொள்வது. பைசாசம் - துயில்வாளைச் சென்று கூடுவது. (௩௪)

முத்துப்பிறப்பிடம்.

தந்தி வராக மருப்பிப்பி பூகந் தனிக்கதலி
நந்து சலஞ்சல மீன்றலை கொக்கு நளினமின்னார்
கந்தரஞ் சாலி கழைகன்ன லாவின்பல் கட்செவிகா
ரிந்து வுடும்புக ராமுத்த மீனு மிருபதுமே.

(ப-ரை.) தந்தி வராகம் மருப்பு - யானை பன்றி என்பவற்றின் கொம்புகளும், இப்பி - முத்துச்சிப்பிகளும், பூகம்-கமுகங்காய்க் குலை

(ப - ரை.) என்னும் - என்று சொல்லப்படுகிற, இ - இந்த, ஈரெட்டு - பதினாறும், உபசாரம் ஆம் - உபசாரங்களாம்; வலி - வலியும், ஏர்-அழகும், இளமை - பாலியமும், நல் மக்கள்-நல்ல மக்களைப் பெறுதலும், நோய் இன்மை - பிணியில்லாமையும், வாழ்நாள்-ஆயுள், புவி - பூமி, மின் நலன் நுகர்ச்சி - பெண்போக நுகர்ச்சி, பொன் - சுவர்ணம், அறிவு - புத்தி, ஊக்கம்-மனவெழுச்சி, மிகு கல்வி-அதிக கல்வி, வெற்றி - ஜயம், புகழ் - கீர்த்தி, பெருமை-மேன்மை, நெல் - தானியம், முதல் - முதலாகிய, ஈரெட்டு பேறும் - பதினாறுபேறும், நல் புண்ணியர் நேர்வன - சிறந்த புண்ணியவான்கள் பெறுவனவாம், எ - று.

(வி - ரை.) நுகர்ச்சி - அநுபவம். மனவெழுச்சி - உத்ஸாஹம், பேறு - லாபம்.

(எ)

அறம் - ௩௨.

வண்ணான்புன் னாவிதன் காதோலை சோலை மடந்தடம்வெண்
சுண்ணம் பறவைப் பிணஞ்சுடற் றூரியஞ் சோறளித்தல்
கண்ணாடி யாவிற் குரிஞ்சுகல் வாயுறை கண்மருந்து
தண்ணீர்ப் பந்த றலைக்கெண் ணெய் பெண்போகந் தாலையமே,

(ப - ரை.) வண்ணான் - வண்ணான், புல் நாவிதன்-அற்பமாகிய அம்பட்டன், காதோலை - காதோலை, சோலை - சோலை, மடம் - மடாலயம், தடம் - தடாகம், வெள் சுண்ணம்பு - வெண்மையாகிய சுண்ணாம்பு, அறவைப் பிணம் சுடல் - அநாதைப் பிணத்தைத் தகனஞ்செய்தல், தூரியம் - மேளவாத்தியம், சோறு அளித்தல் - அன்னதானம் செய்தல், கண்ணாடி - கண்ணாடி காட்டல், ஆவிற்கு உரிஞ்சு கல் - பசுக்களுக்கு உரிஞ்சுகல் நட்டுவைத்தல், வாயுறை - பிடிப்புல், கண் மருந்து - கண்ணுக்கு மருந்து, தண்ணீர்ப்பந்தல் - தண்ணீர்ப்பந்தல் வைத்தல், தலைக்கு எண்ணெய்-தலைமுழுக்குக்கு எண்ணெய் கொடுத்

தல், பெண்போகம் தரல் - மாதர் சுகாநுபவம் கொடுத்தல், ஐயம்-ஐய மிடல், எ-று. (சஅ)

இதுவுமது.

மேதகு மாதுலர்க் குச்சாலை யேறு விடுத்தல்கலை
யோதுவர்க் குண்டி விலங்கிற் குணவோ டுயர்பிணிநோய்க்
கீதன் மருந்து சிறைச்சோ றளித்த லியல்பிறரின்
மாதுயர் காத்தனற் கந்நியர் தானம் வழங்கலுமே.

(ப-ரை.) மேதகும்-மேன்மைபொருந்திய, ஆதுலர்க்கு சாலை - வறியர் தங்குமடம், ஏறு விடுத்தல்-எருதுவிடுத்தல், கலை ஓதுவர்க்கு உண்டி - சாத்திரம் படிப்பவர்க்கு உணவு, விலங்கிற்கு உணவோடு - மிருகங்களுக்கு ஆஹாரத்துடன், உயர் பிணி நோய்க்கு-பெரிய பிணி நோய்களுக்கு, மருந்து ஈதல் - ஔஷதங் கொடுத்தல், சிறைச்சோறு அளித்தல் - சிறையிலிருப்பவர்களுக்கு அன்னமிடல், பிறர் மா துயர் காத்தல் - அந்நியரது பெருந்துன்பத்தைத் தடுத்தல், நல் கன்னியர் தானம் வழங்கலும் - சிறந்த கன்யாதானஞ் செய்துகொடுத்தலும், எ - று.

(வி - ரை.) வறியர் - தரித்திரர். எருதுவிடுத்தல் - எருது பசுவைப் பொலியவிடுதல். உயர்பிணி-பெரும்பிணி; குட்ட முதலியன. நோய் - சுரமுதலியன. (சகூ)

இதுவுமது.

கற்ற வறுசம யத்தார்க் குணவு கருதும்விலை
யுற்ற தளித்துயிர் மீட்டல் சிறுருக் குதவனற்பான்
மற்று மகப்பெறு வித்தல் சிறுரை வளர்த்தலெனப்
பெற்ற விவற்றினை யெண்ணான் கறமெனப் பேசுவரே.

(ப - ரை.) கற்ற-நூல்களைக் கற்றறிந்த, அறு சமயத்தோர்க்கு-ஆறுசமயத்தவர்களுக்கும், உணவு - உணவுதரல், கருதும் விலை உற்